ИЮНЬ
21
Среда
1939 он
№ 140 (2780)
Сэн 10 мунгэ

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй ОРГАН.

TEMESELEI BA ILALTANUUDAI BOLBŞEVIIG TRADIICANUUD

Manai socialiis exe oron bol-
ol xysenyydeigee ba aldar so-
ingoo halbaraltada, delxei dee-
e jalaran baina. Ende, socia-
is orondo, azalşa xyntyrelte-
ei hanaaşalganuudanb beje-
ylegdee: kapitaliis stroi, xy-
eeree bololgiin ba daralalgiin
ziim ygeixegdee, socialiizmiin
troi baiguulagdaa, Leenin—
taalinai paartiiin xytelberi do-
, soveed oron bolbol uragşaa,
ommuniizmiin xysed ilaltada
şozo jabana.

Manai arad xadaa tereeniiji
altahaa ilaltada abaaşaza jabag-
a bolbşeviig paartiiiji toirozo,
nen sexeer zagsanxai. Soveed
obşçestvodo, xydelmerişedei,
ariaaşadai, intelligeenciin axa-
yygei xani barisaa bejelyyleg-
ee. Soveed aradai xelbereşe-
yi moraalbna-politiiçeske je-
iinstvo xadaa ilalta tyges, xy-
elgegşe aguujixe xysen myn.
Soveed oron bolbol miirei
ylee posleedovatelbneer te-
esene. Zygeer, kapitaliis xy-
eelelgede baixa zuuraa, tere
adaa eeriingee zebsegte xy-
enyydiiji bexizyylxe tuxai
seşe susarşagyi anxaraxa baa-
i baina. Eeriingee zergenyyd-
exe oronoigoo xeden zuun
iangan ynensexe xybyydtei,
geel tyryy vojeenne teexnikeer
ebseglegdehen, xysen tyges
laan Aarmi bolbol manai paar-
ar xymyyzyylegdehen, Lee-
n ba Staalinaar xatuuzuulag-
ahan, bodoto aradai Aarmi
yn.

Xydelmerişed ba tariaaşad
adaa socialiizmiin tylee bail-
anuudta şuhajaa demii ad-
agyi geze mederexedee, so-
ed patriooduud bajasadag
aina. Bidener xadaa manai so-
aliis exe oronoi yngerehen
jevoi sagiijinb, istooriinb al-
r soloto xuudahanuudiiji xyn-
len ugtadag bainabdi.

20 garan zilei urda tee, An-
antiin imperialiistnuud bolbol
veed zasagta esergyy vojeen-
interveenciiji exilee hen.
terveentnyydte eehediigee
daldazarxihan caarska gene-
alnuud: Kolçaag, Deniikin,
deeniç gegşed alişji talahaa
rieelhen baigaa. Petrograadta
btolon orozo, Ulaan Aarmiin
ixaramziiji zyyn froonthoo
luulxa gehen zoriigo xadaa
ruun-xoino kontrrevoliyyciiji
goilozo baihan generaal Jy-
eniçte interveentnyydeer daal-
gdahan baigaa.

Jydeeniç bolbol tere sagai-
ar nileed jixe xysenyydiiji
trograad teeşe jabuulhan jym.
ito, sagaan koorpusai çaastb-
udai glaavna soxiltiin rai-
ndo, nege yjede, ulaanar-
ijec byxende protiivnigai
soldaaduud xyrtedeg boloo
n. Interveentnyydeer elbe-
er tedxegdeze baihan sagaan
egyydei zebsegzelgenb, ulaan
astbnuudai zebsegzelgeheenb
emze baigaa: hyyleerenb
e zilei namar Jydeeniçiin xo-
doxi dobtolgiiji zailuulxadaa,
laan-Aarmi bolbol Petrograad
dar 9 broneviigyyd ba 4 sa-
oliooduudtai baihan jym. Oroi-
ol 20 zilei urda tee tiime
igaa belei.

Soveed oronoi daisad xadaa
hediingee vojeenne teexni-
hee baga bişeer, şpionaaziin,
agovornuudai, izmeeniin, di-
ersinyydei, terriooroi xoroto
bsegte naidahan baigaa.
ioonguud ba diversaantnuud
daa Petrograadta oloşorhon
m. Şpioonsko „nacionaalbna
entr“ xadaa froontiin liiniiiji
mzuulan, sagaan şaabuudtai
risaatai baihan jym. Gadaa-
in gyrenyydei posoolbstvo-
ud bolbol ton amgaigşa, hyid-
lgiin xydelmeriiin ynexeer
rxainuudanb baigaa: tedene-
ji negzexede, zarim negen-
nb buunuud ba pylemioo-
ud baidag hen, xarin çekiist-
yd xadaa posoolbstvonuudai
genheenb, xeterxedee artil-
riiske buu zebseg olohon
aina. Ulaan Aarmiin tiilde,
de tendenb, kulaacka mia-
ezyyd bolodog baigaa.

Tiixede, „revoliyycede ylem-
e jixe ajuultai, ylemze jixe tybegtei gazarnuudiiji şileze, nege bojevoi froonthoo nygeededenb, Centraalbna Komiteedei elbgeedeg, gansaxan le xyn“ (Voroşiilov) baihan nyxer Staalin bolbol Petrograadta komandirovaalagdahan baina. Leeninde ba paartiida esergyy temeseze baihan, hezegtei vojeenne specialiistnuudai—Trooc-kiiin tabimalnuudai garnuudhaanb, Petrograadai oborooniin xytelberiiji nyxer Staalin buliaan abhan baina. Nyxer Staalin xadaa xatuu garaaraa, goorodto zuramiiji baiguulaa hen.

Nyxer Staalin bolbol xatuu garaaraa, aarmidaşji zuramiiji baiguulaa hen. Kommuniistnuud mobilizovaalagdaza, ulaanarmeiska çaastbnuudta oruulagdaa hen. Tedener xadaa bulad discipliiniiji, ilalta teeşe durazorigiiji asarhan jym. Aarmida, paartiiin xytelberilxii roolb bolbol daisaniiji butasoxixo şiidxexii ysloovinuudai negeniinb baihan jym.

Petrograadai xydelmerişedei otriaaduudanb froontdo oşoo. Byxii busad aarminuudhaa, Ulaan Aarmiiji ilgadag, onso ilgaanb: azalşadai ton yrgen maassanuudtai tahaldaşagyi, organiiçeska terenei barisaanb, soveed aradai ba terenei zebsegte xysenyydei dotoodiin gynzegii jediinstvonb byxii xyseeree demonstriirovalagdahan baina.

Nyxer Staalin bolbol xydelmerişen maassanuudiiji şpionaaztai temeselde xabaaduulhan jym. Tiildexi ba armeiska şaabuuddaxi şpioonsko uurxainuudiiji xairagamgyigeer ygeixelgede orogdohon baigaa. Soveed arad xadaa tede ziinyydte, şpioonguudta eseryy temeselde tyryyşiingee xatuuzaliiji abaa hen.

Tiixede, proletaarska revoliyyciin sesen mergen strateeg bolbol grazdaanska dainai istoorido egeel tolotomo xuudahanuudai negiiji bişehen, saxilgaan şanga soxisiiji, miateeznigyydte esergyy organizovaalhan baina.

„Kraasna goorkiiji“ abhanaigaa hyyleer, nyxer Staalinai, Leeninde xandahan telegraamma xadaa revoliyyciin ton gaixamşag dokymeentnyydei negeniinb myn.

Mynee yjede, bolbşeviig ideinyydei dyyxeer, Leenin, Staalinai ideinyydei dyyxeer xymyyzyylegdehen soveed arad xadaa eeriingee dundahaa, promiişlnostiiin ba xydee azaxiin xeden miangaad staxaanovcuudiiji debzyylee. Partiiina ba partiiina bişe bolbşeviigyyd bolbol nauukada novaatornuud bolno, tereenei xuuşarhan polozeeninyydiiji ebdene, tereeniiji uragşanb debzyylne.

Petrograad şadarxi baildaanuudhaa xoişo 20 zil yngeree. Zygeer, ede istoriiçeska baildaanuud xadaa aradai durasxaldanb xezeedeşji martagdaxagyi. Soveed oronoi daisad bolbol yngerhen baildaanuudai yrooguud tuxai hanag le.

Mynee, manai exe oron, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aaarmi ba Uhan - Seregei Ulaan Flood xadaa soveed nangin gazarta oroxiiji hedehen interveentyydiiji butasoxihon, 1919 onoixitoi zişeelşegyi xysetei, şadaltai bolonxoi. Bidener bolbol eehediingee jireedyi sagiiji xyxiyygeer, naidamtaigaar xaranabdi, uşaranb, soveed aradai tyryy zergedenb, Leenin—Staalinai paarti baina, uşaranb, Cariicenai şadar, Peermiiin şadar, Petrograadai şadar, urda froontdo sagaangvardeicyydei ba interveentnyydei polçiişçanuudiiji butasoxihon, proletaarska revoliyyciin aguujixe strateeg bolbol bideneriiji ilaltahaa ilaltada abaaşana. Manai exe oronoi ilagdaşagyinb zaloog, kommuniizmiin amzaltanuudai saaşadaxi zaloogonb—staalinska xytelberide baina.

(„PRAAVDIIN“ TYRYY BIŞEGHEE)

Irkyytske ba Çitiinske ooblastbnuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelje!

Tyryyşyylei iniciatiiviiji tolgoilnogyi

Aguujixe Soveed oronoi tyryy traktoriistkanuudai uriaagaar, BLKSM-ei CK, SSSR-ei Narkomzeem ba Narkomsovxooz bolbol 1939 on soo yiledberiheenb tahalduulangyigeer 100 miangan exener-traktoriistkanuudiiji beledxexe tuxai togtool gargahan baina. Eneentei daşaramduulan gargahan eehediingee togtool soo, BLKSM-ei B.-M. Obkoom ba BMASSR-ei Narkomzeem xadaa maassova-oilguulalgiin xydelmeriiiji yrgeneer delgeryylze, respyyblike dotoroo ene zilde 500 exener-traktoriistkanuudiiji beledxexe geze komsomooloi aikoomuudiiji, aimagai gazartariaalangai tahaguudiiji, MTS-uudiiji ujalgalhan baigaa.

Teed, tere togtooloi garhanhaa xoişo xedii yni sagai yngerhenşji haanb, ene togtool Zediin aimagta praaktika deeree bejelyylegdenegyi.

Zişeelxede, Yşeetein MTS xadaa 23 exener-traktoriistkanuudiiji yiledberiheenb tahalduulangyigeer beledxexe johotoi aad, mynee oroidoo 10 xynyydiiji hurgaza baina. Eneenei şaltagaaniinb jyyb gexede, xamagai tyryyn MTS-iin direektoriiji politiiçeske talaar orologşo nyx. Xogoojev bolbol eneenei udxaşanariiji kolxoozniguudai ba MTS-iin xydelmerişedei dunda yrgeneer oilguulza şadaagyi baina. Leeninei neremzete kolxoozoi tyryylegşe nyx. Şvecoov, Kalandaraşviiliiin neremzete kolxoozoi tyryylegşe nyx. Koloodin gegşed kommuniistnuudaa kyyrsde elbgexiiji erid arsahan bainad.

Gadna, Sagaan-Uhanai MTS-iin razjezdnoi mexaanig, komsomoolec nyx. Sungraapovai iniciatiivaar, 10 xynyydei kyyrs organizovaalagdahan baigaa. Tere kyyrs 10 garan zaniaati jabuulhan ba kyrsaantnuudanb aixabtar aktiivnaar huralsaza baihan baina. Iigeze baixadanb, „Socialiizm“ kolxoozoi komsomoolbsko-polevoodçesko brigaadiin brigadiir—komsomoolec nyx. Danzuurov gegşe xeneişji zybşeereigyigeer edeeniiji taraaza, ondoo xydelmeride elbgeezerxihen baina.

Eneen tuxai MTS-iin direekce, MTS-iin ba „Socialiizm“ kolxoozoi dergedexi partiiina, komsomoolbsko organizaacanuud ba kolxoozoi pravleeni xedii hain medeze baibaş haa, nyx. Sungraapovai iniciatiiviiji demzeigiin xemzeenyydiiji abnagyi. Myn tereşe len, BLKSM-ei Zediin aikoom ba AZO bolbol eneeniiji tolgoilnogyi.

C. Zimbeejev.

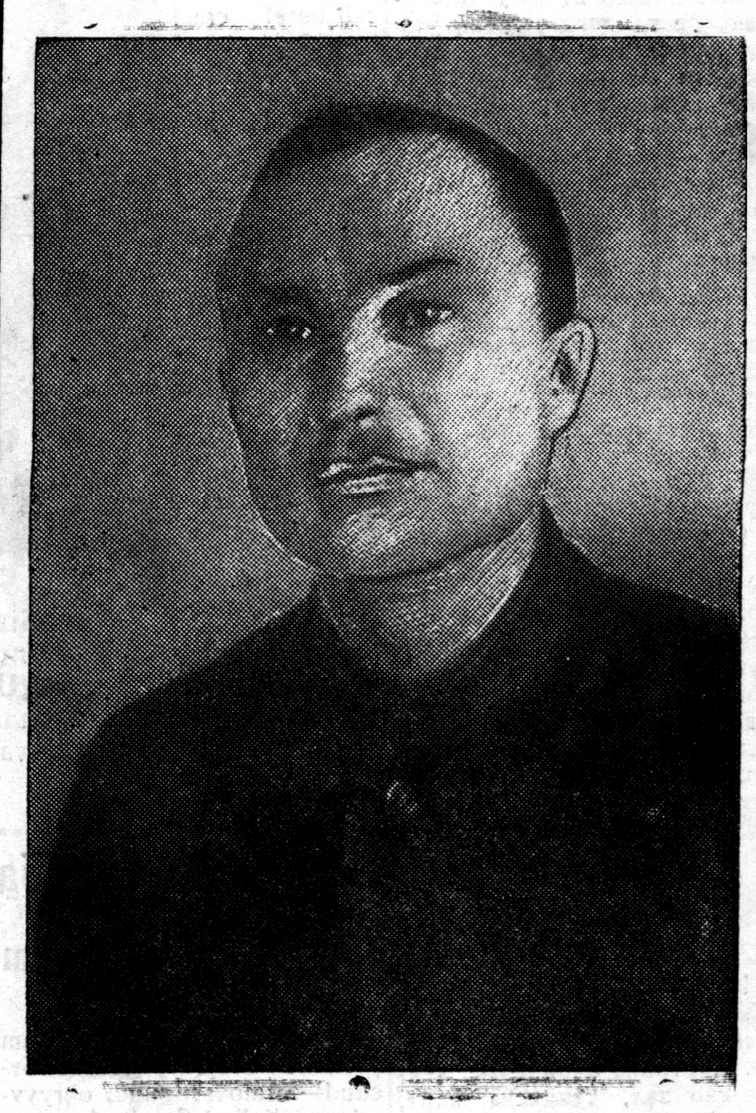

Xonxoloin MTS-da xabaatai 16 kolxoozuudhaa 12 kolxoozuudanb, MTS-iin 140 xydelmerişedhee 68 xynyydenb Byxesojuuzna xydee azaxiin viistavkede kandidaaduudaar batalagdaa.
ZURAG DEERE: BXAV-de yrgen xaruulgada batalagdahan, Xonxoloin MTS-iin direektor nyxer A. P. Soobolev.
(Çernoovoi foto).

ENERGIIÇNE XEMZEENYYD ERIGDENE

M.-Şiber (Telefoonoor abtaba). Mynee, aimag dotor paar xaxalalgiin plaan 71,7 proc. dyyrgegdebe. Aimagai tyryy kolxoozuud (XVII partsjeezdiin neremzete, „Politotdeel“, „Leeninei zam“ g.m.) paar beledxelgiingee xydelmerinyydiiji yni dyyrgee.

Gebeş, ede kolxoozuudtai adli ysloovido baigaad, paar beledxelgiiji udaaruulza baihan kolxoozuud bii. Eneende, plaanaa oroidoo 34 proc. dyyrgehen, Zaganai selbsoveedei, „Udaarnig,“ M.-Şiberei selbsoveedei, Voroşiilovoi neremzete (tyryylegşenb nyx. Moskaajev) kolxoozuud toologdono.

Ene xadaa tus kolxoozuudai xytelberilegşedei muugaar xydelmerilhenhee, kolxoozniguudaigaa xysiiji xysedeer organizovaalaagyihee bolno. Maşiinatraaktorna paarkanb myn le xangaltagyigeer xydelmeriine. MTS-iin nyydei masterskoinuudanb kolxoozuudai poolinuud deere yseen xaragdana.

Paar beledxelgiin xydelmerinyydiiji oiriin ydernyydte dyyrgexiin tula, aimagai organizaacanuudai zyghee energiiçne, konkreetne xemzeenyyd erigdene.

BUDAZABAI.

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuud

(Çynciinhee TASS-iin korrespondeentiin medeesehenei johoor)

CENTRAALBNA XITADTA

Anbxyygei proviinciin baruun urda zygte 7 miangan japooncuudai dobtolgonb partizaanuudaar soxigdoo.

Ijyyniiin 10-da japooncuud bolbol Anbciinei baruun urda 15 kilomeetrte baihan Xynbziapiide, partizaanuudiiji amzaltagyigeer atakovaalhan baina. Ataakiiji demzeze jabahan japoonsko dyrben samoliooduudai negenb partizaanuudaar soxigdoo.

Anbciin-fyçzoyske şossein xazuugaar japooncuudai jabuulga, Anbciinhaa 30 kilomeetrte, xitaduudaar soxigdoo.

XOITO XITADTA

Şanbdyynei proviincada, ijyyniiin 9-hee exileed, artilleeritei ba 30 samoliooduudtai 20 miangan japooncuud bolbol partizaanuudai ba xitadai regyliaarna çaastbnuudai garta baihan Menbiin, Işyi, Cziyiçzoy gooroduudta dobtolgo xehen baina. gadna, Anbdynveede, Şandyynb ba Cziansyygei proviinciin xile deere japoonsko desaant buulgagdahan baina. Xitad seregyyd bolbol japooncuudta dobtolbo. Manbiiniiin tylee baildaanda japooncuud bolbol 2 miangan xynyydee aluulba. Işyygei raioondo, koontrataakiin rezylbtaadta, xitaduud bolbol Gegoysçzeeniiji ezelhen ba baruun zyg teişee jabahaar baina. Baildaan yrgelzelheer.

Profsojuuzuudai xydelmeriiiji byxii xemzeegeer haizaruulxa

Manai oronoi profsojuuzna organizaacanuud bolbol Leenin-Staalinai paartiiin ynen tuhalagşa myn. Manai profsojuuzuud xadaa kommuniizm baiguulalgiin xeregte ugaa jixe roolbtoi baina.

Profsojuuzna organizaacanuudai byxii xydelmerinyyd xadaa BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin togtoomzonuudai johoor yngergegdexe johotoi. Paartiiin XVIII sjeezd deere, profsojuuzai urdanb tabigdahan zoriigonuud ugaa jixe.

Eneen deerehee, profsojuuzna organizaacanuud bolbol azalşadiiji kommuniis xymyyzyylgiin talaar, SSSR-ei aradai azaxiin xygzeltiin gurbadugaar tabanziiei plaaniiji dyyrgeigede maassanuudiiji mobiiizaacalgiin talaar, azalai discipliiniiji bexizyylxiin, socialiis sorevnovaaniiji ba staxaanovska xydeleeji yrgedxelgiin talaar, xydelmerişedei ba slyyzaşçinerei materiaalbna ba kylbtyyrne baidaliiji saaşadanb ulam haizaruulgiin talaar tabigdahan zoriigonuudiiji bejelyylxe ujalgatai.

Byxii profsojuuzna organizaacanuud bolbol paartiiin XVIII sjeezdiin rezoliyyciiji ba BCSPS- ei VIII pleenym deere nyxer Şveernigei xehen doklaad tuşaa togtooliiji xereg deerenb bejelyylxe johotoi baibaşji, zarim profsojuuzna organizaacanuud xadaa ene istoriiçeska togtoomzonuudiiji, mynee xyrter xysed hainaar realizovaalaagyi baina.

Zişeelxede, Tarbagatain raioondo 400 çleentei profsojuuzna 13 organizaacanuud bii aad, edenei miil 5 organizaacanuudanb oroidoo 138 xynei xabaadalgataigaar, BCSPS-ei VIII pleenym deere nyxer Şveernigei xehen doklaadtai tanilsahan baina. Busad çleengyydei olonxinb BCSPS-ei VIII pleenymei togtooliiji medexegyi bainad.

Myn politprosveedei xydelmerişedei sojuuzai (tyryylegşenb nyx. Meelbnikov) çleengyyd bolbol BKP(b)-ein raikoomoi ba partkabinieedei xydelmerişed baihan bolboşji, VIII pleenymei togtooltoi mynee xyrter xysed tanilsaagyi baina.

Tereşelen, MTS -ei profsojuuzna organizaaca xadaa (tyryylegşenb nyx. Çebyynin) BCSPS-ei VIII pleenymei togtooliiji ba profsojuuzna oorganuudiiji hungaxa tuxai instryykciiji medexegyi baihan deerehee, otçoodno-hungaltiingaa suglaa xeze şadaagyi. Myn çleengyydiinb suglaandaa xysed jireegyi (54 xynhee miil 18 xyn jirebeşji, xeden minuutaar geegdehen bainad). Tus MTS-ei partiiina organizaaciin sekretaarb nyxer Kyşnarioov bolbol profsojuuzna organizaaciin xydelmeriiiji haizaruulxiin tuxai negeşji hanalaa tabidaggyi ba profsojuuzai xydelmeriiiji tooxogyi jabadal gargadag baixa jym.

Gyrenei yçrezdeeniiin xyd elmerişedei sojuuzai tyryyleşiin orologşo nyx. Grydiinin bolbol xydelmeriee ton muugaar tabihan ba hungaltada jamarşji beledxelgyi baixahaa gadna, xydelmeri xexe ton syleegyib geze xariuusadag baina. Ene mete, xydelmeriee muugaar tabihan ba hungaltadaa serbjoozno bişeer xandadag profsojuuzna organizaacanuud Tarbagatain raioondo olon.

Gadna, yiledberi deere azalai discipliine haizaruulxa, socialiis sorevnovaani ba staxaanovska xydeleeji yrgeneer delgeryylxe, BKP(b)-ei XVIII sjeezdiin materiaaliiji şudalxa, oboroonno xydelmeriiiji udaridaxa ba çleengyydeigee dunda bişeg baga medexe ba medexegyiji likvidaacalxa g. m. şuxala xydelmerinyydiiji, zarim profsojuuzna organizaacanuud byri xytelberildeggyi baina (politprosveedei xydelmerişedei sojuuz, MTS-ei xydelmerişedei ba slyyzaşçinerei, Finbaankiin xydelmerişedei ba busad sojuuzuud).

Zişeelxede, exin ba dunda hurguuliiin bagşanarai sojuuz (tyryylegşenb nyx. Şarfyytov) xadaa ton xangaltagyigeer xydelmeriine, nyxer Şarfyytov bolbol BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin materiaal iji xediiş xynei şudalza baihiiji medenegyi.

Zygeer, BCSPS-ei VIII pleenymei togtooltoi haitar tailsahan ba hungaltadaa beledxelei xydelmeri jabuulhan organizaacanuud bii. Xelxiee xolboonoi xydelmerişedei sojuuz (mestkoomoinb tyryylegşe nyx. Novoloodcki) bolbol BCSPS-ei VIII pleenym deere nyxer Şveernigei ba Nikolaajevaagai xehen doklaaduudiiji, pleenymei togtoolnuudiiji ba hungaltiin tuxai instryykciiji, organizaaciingaa dunda 2 daxin tabiza xelseed, ene istoriiçeska togtoolnuudiiji praktiiçeska bejelyylxiin tylee, çleengyydeigee dunda socialiis sorevnovaani yrgeneer delgeryylhen ba socialiis ujalganuudiiji abhan baigaa.

Mynee, abhan ujalganuudaa praktiiçeska dyyrgeze baina. 34 xynhee 12 staxaanovcuud ba 6 udaarniguudtai. Grigoorbjeva Anna, Grigoorbjeva Tatbjaana, Kitaajeva A., Maslikoova, Geraasimov ba busad.

Byxii profsojuuzna organizaacanuud bolbol profsojuuzna oorganuudai mynee yngergegdeze ba yngergegdexee baigaa huugaltada ton serbjooznoor xandaza, paartiiin XVIII sjeezdiin ba BCSPS-ei VIII pleenymei togtoomzonuudai johoor, xydelmeriee yndeheerenb şinelen tabixa ba profsojuuzna oorganuudai hungaltada beledxelgiin xydelmeriiiji hainaar jabuulxa ujalgatai.

BKP(b)-ein raikoom ba partiiina exin organizaacanuud bolbol profsojuuzna organizaacanuudai xydelmeridenb tuhalamza ygexe ba udaridaxa johotoi.

P. Şevşeenko.

И. В. Сталинай нэрэмжэтэ оборонын музейе 345 мянган хүн хараба

Июниин 6-да, Сталинград городой ажалшад хадаа нүхэр Сталинай Царицында ерэһэнһээ хойшо 21 жэл болһоной ойе тэмдэглэбэ. Воронованай районой станицы-историческэ байлдаанай болһон газар тээшэ мянганһаа дээшэ экскурсантнууд ошоо. Тэндэ, һүүлэй гурбан үдэрэй торшо соо 4 мянга шахуу хүн ошоһон байна.

И. В. Сталинай нэрэмжэтэ, оборонын Музейдэ энэ үдэрнүүдтэ хүнүүдэй оролгонь угаа олон болоо. Музей организовалагдаһаар оройдоо 2 жэл 5 һара болоо. Тэрээндэ, энэ болзор соо 345 мянган хүн орожо хараа, мүн 100 мянган хүнүүдэй хабаадалгатай 3 мянган экскурсэнүүд организовалагдаһан байна.

Советскэ Союзай элдэб городуудһаа ерэһэн экскурсантнууд угаа олон. Мүнөө, элдэб организацинуудһаа 10000-һаа дээшэ экскурсантнуудай мэдүүлгэнүүд Музейдэ ороод байна. Мянга табан зуун москвичүүдэй, баһал тэды хүнүүдэй Горькоһоо, Харьковһаа 600 хүнэй ба Ворошиловградһаа 400 хүнүүдэй ерэхынь хүлээгдэжэ байна.

(Центральна „Правдаһаа")

КРАСНОФЛОТЦУУДАЙ ЗУНАЙ АМАРАЛТА

Июниин 4-дэ, Кронштадта Уһан-Сэрэгэй Флодой культурын ба амаралтын гэр нээгдэбэ. Партийна кабинедэй лекционно зал, теннисэ карт, танцовальна хаамал павильон гэхэ зэргэнүүд мүнөө жэлдэ байгуулагдаа. Мүнөө, Уһан-Сэрэгэй Флодой истори тушаа ехэ выставка нээлгын бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Улаантугта Балтфлодай частьнууд, фортын ба кораблинуудай эрхим художественно - самодьятельна коллективүүд хадаа хаамал театрта наада гаргана. Үдэшэниинь, газаа кинофильмэнүүдые демонстрировална. Мүнөө зунай үедэ ленинградска эрдэмтэдэй лекцинүүд ба доклаадууд болхо, московско ба ленинградска театрнууд спектаклинуудые харуулха байна. Улаан Аармиин центральна гэрэй театр хадаа июлиһээ эхилжэ, наада харуулха байна. Кронштадска Улаан Флодой гэр хадаа энэ зунай үедэ краснофлотцууд—бойвой ба политическэ бэлэдхэлэй талаар отличнигуудые Москва-Волга канал эльгээлгын экскурс организовалха байна.

(Центральна „Правдаһаа")

KOLXOOZNIGUUD—NÜYGŞED

ZAPOROOŻЬJE, ijyyniiin 17 (TASS). Oblastnoi zemotdeelde, Daalьna Vostoog oşoxiin zybşөөrel erehen kolxoozniguudai 102 medyylgenyydorohon baina. „Kolxoozuudai obşçeestvenne gazariiji yrilgehee xamagaalxa xemżeenyyd tuxai" BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooliiji zyblen xelsehenei hyyleer, azalai discipliine haizarahan, zarim kolxoozuudta xydelmerişe xysenyydei zarim xubinь sylөөlegdehen baina. Raioonhoo Daalьna Vostoog 19 xynyyd, tedenei dunda kolxoozuudai erxim staxaanovcanuud oşobo.

Staxaanovska xydelөөn bolbol tymer zamai traansportiin komaandna tuşaalnuudta erxim, şadabaritai exenernyydiiji debżyylbe.

ZURAG DEERE: Ulaan-Ydiin yyzelei komandiirnuud-exenernyyd (baruun garhaa) P. F. Paankina—otdeelei dezyyrne, M. Ylastiinina—inżeneer, Çymakoova—streeloçnig-staxaanovka.

(Çernoovoi foto).

459 ZNAÇKIISTNUUD

XORI. Aimagai Osoaviaxiimei soveed bolbol 1939 onoi janvaarihaa ijyyniiin negen xyrter xamta 459 znaçkiistnuudiiji beledxeże gargaba. Terenei toodө 363 xyn PVXO-goi, 54 xyn „Voroşiilovske streloogoi" noormiiji tuşaahan baina.

Mynөө yjede, Buriaad-Mongol respyyblikiin 16 żil bolhonoi oldo zoriuulan, 5°0 eldeb znaçkiistnuudiiji beledxexe talaar kolxoozniguudai ba intelligeenciin dunda nileed jixe xydelmeri jabuulagdaża baina.

NAMŻIILOV.

Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэ дээрэ арадай творчествые харуулга

Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэ дээрэ Бурят-Монгол арадай творчество харуулагдахань. Эндэ 70 хүнэй составтай художественно самодеятельностиин коллективдуушад, музыкантнууд, танцорнууд ба үлигэршэд хабаадалсаха байна. Хабаадагшад хадаа республикынгээ ургалтын ба бурят арадай сэнгэлиг хүхюун ажабайдалай тухайда хэлэхэ байна.

Мүнөө, Москва ошолгын бэлэдхэлэй талаар ехэшэг хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Бурят-Монголой бүхы аймагууд хадаа художественно самодеятельностиин коллективүүдые бэлэдхэхэ талаар соревнованида оролсожо, ехэшэг хүдэлмэри ябуулажа байнад. Арадай творчествын республиканска гэр хадаа өөрынгөө инструкторнуудые олон аймагуудта эльгээгээ, эдэнэр болбол ябуулагдажа байгаа хүдэлмэридэнь практическэ туһалха байна.

Республикын хормейстр нүх. Кожин хадаа Селенгын аймагай, Сталинай ба Тельманэй нэрэмжэтэ колхозуудта тэдэнэй хүдожественно самодеятельностиие хүдөө ажахын выставкэ дээрэ харуулха бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулахын тула ошоо.

ПОЛИНА ОСИПЕНКЫН НЭРЭМЖЭТЭ ПОСЕЛОК

Амагуниин эрье шадарай Керби гэжэ поселкын ажалшад болбол „Родина" самоледой экипажые тон халуунаар угтаа һэн. Тэндэ болоһон богонихон митингэ дээрэ хүхюун үгэтэйгөөр советскэ арадуудай инаг—Полина Денисовна Осипенко үгэ хэлэһэн байна. Кербидэ байхадаа геройнууд-летчицинууд хадаа нүхэр Сталинһаа ба Молотовһоо амаршалга абаа һэн.

Июниин 11-дэ, Кербиин ажалшад хадаа поселкоёо Осипенкын нэрэмжэтэ болгохо гэһэн өөһэдынгөө зууршалгын хангагдаһые баяртайгаар угтаба. Героическэ летчеци Полина Осипенкын нэрэмжэтэ поселок орьёломоор ургана. Нютагайнь „Красна амагунец" колхоз хадаа мүнөө жэлдэ, оронойгоо олон районуудһаа нүүжэ ерэгшэдтэ 100-һаа олон гэрнүүдые барихань, Поселкодонь, РККАгэй служба дүүргэһэн, краснознаменно тусхай хоёрдугаар Аармиин боецуудай бүлэнэр ходоодоо ажаһуухаар ерэхэнь.

Staalinska gurbadugaar tabanżilei neremżete socialiis sorevnovaani

Braag gargalgiiji sym likvidiirovelbe

Ulaan-Ydiin PVRZ-gei şirem şudxaxa ceexiin staxaanovcuud—formovşçiiguud, obryyvşçigyyd bolbol Staalinska Gurbadugaar Tabanżilei neremżete socialiis sorevnovaanida orolsozo, yiledberiiingөө daabarinuudiiji ylyylen dyyrgexe ba braag gargalgiiji sym likvidiirovelxe gexe zergiin, konkreetne ujalganuudiiji abhan baigaa.

Nyxed Mozaajev (formovşçiig), Doroşeenko (formovşçiig), Tariaaşin (maşiinna formoovkiin formoovşçiig), Nyrpeicev (obryyvşçig), Sutpakoov (obryyvşçig), Andreejev (formovşçiig) gegşed yder ydereigөө yiledberiiin noormiiji 200-300 proc. dyyrgeże, abhan ujalganuudaa ylyylned.

Dursagdagşa staxaanovcuudai xydelmeriiinь egeel ynetei talanь jyyb gebel, braag gargalgiiji sym likvidiirovelee, bytөөn gargahan produukcanuudainь şanar xadaa ton hain baina. 1939 onoi exilhenhee xoişo, tedenerei xydelmeridenь negeşji braag yzegdөөgyi baixa jym. Edener xadaa ceexiin maarkiin nere soliin tylөө temesehen, ene ceexiin novaatornuud—staxaanovcuud myn.

Rabdaanov.

STAXAANOVCUUD—UHAN ZAMAIXIDAI POKAZAATELЬNUUD

Selengiin uhan zamai traansportiin sydoremoontno zavoodoi, mexaniiçeske ceexiin tyryy staxaanovcuud bolbol abhan socialiis ujalganuudaa ylyylen dyyrgeże bainad.

Żişeelxede, nyxed Aniisimov (tookarь), Zyybarev (tookarь), Tkaçiyk (frezeroovşçig) gegşed Staalinska Gurbadugaar Tabanżilei neremżete socialiis sorevnovaanida orolsozo, yder byxeneigөө yiledberiiin daabarinuudiiji 200 proceenthee dooşo bişe dyyrgexiin ujalganuudiiji abhan baigaa.

Apreelь, mai haranuudta xydelmeriihendөөl adaliaar, mynөө, ijyyniiin tyryyşiin xaxad soo bahal ynder pokazaatelьnuudiiji xaruulba. Nyxer Aniisimov bolbol xaxad hariingaa yiledberiiin daabariiji 277 proc., nyxed Zyybarev—309 proc., Tkaçiyk—225 proc. g. m. dyyrgee.

Ede staxaanovcuud xadaa ijyyniiin xojordoxi xaxad soo byri hainaar xydelmeriixөөr, ynder pokazaatelьnuudiiji tulaxaar naiduulbad.

S.

Xojor arteeliiin sorevnovaani

Burmnogopromsojuuzai sisteemiin xoriiin aimagdaxi „Oktiaabriiin 20-doxi oi" promarteelь (tyryylegsenь nyx. Şylonoov) bolbol Zagarain aimagai „Kraasna proizvoodstvennik" geże promarteelьtei socialiis doogovor batalaża, Staalinska Gurbadugaar Tabanżilei neremżete socialiis sorevnovaanida orolsohon baina.

„Oktiaabriiin 20-doxi oi" arteelь xadaa mai hariingaa yiledberiiin plaaniiji 180 proc. dyyrgeże, hain żişee xaruulba. Mynөө yjede, Zagarain aimagdaxi arteelei tylөөlegşener bolbol Xoriiin aimag oşonxoi. Abhan ujalganuudaa jamaraar dyyrgeże baihanainь tuxai şalgalta, tus xojor arteelei xoorondonь bolzo baina. Ene xadaa tus arteelьnyydei çleengyydeinь aktiivnostiiji deeşelyylże, byri hain pokazaatelьnuudiiji xaruulxiin argabaidaliiji olgono.

IGNAATЬJEV.

Şine parovoozobaiguulalga

Ulaan-Ydiin PVRZ bolbol „SO" seeriin şine parovooz baiguuldag bolonxoi. Ijyyniiin 9-nei yder gurbadaxi parovooziinь liini deere elьgeegdebe. Ene hara soo, yşөө xojor parovooz baiguulagdaxa baina. 1939 onoi torşodo nileed olon „SO" seeriin şine parovoozuud bytөөn gargagdaxa jym.

Gadna, tus zavood bolbol xelxiee xolboonoi aradai komissaar nyx. Kaganooviçiin daalgahanai johoor, „EM" seeriin parovooziiji şinedxen oboruudovalalgada, myn baha „EM", „SY", „OS" seeriin parovoozuudta uha xalaalgiin apparaadtai teenderiiji zoxioon oboruudovalalgada oroxonь.

Zavoodoinь tyryy xynyyd xadaa nyx. Kaganooviçiin daalgahan daabariiji ynen sexeer dyyrgeże baina. Parovoozosboorno ceexiin naçaalьnig nyx. Kysteenko, parovoozo-mexaniiçeske ceexiin naçaalьnig nyx. Feseenko (ene xydelmeride xozomoi yjede debżyylegdehen), inżeneernyyd nyxed Vladiimirov, Petyxoov gegşed narkoomoigoo daabariiji akkyraatnaar, entyziaazmtaigaar dyyrgened.

B. Angaarov.

Traaktornuudai bytөөsiiji deeşelyylxe

Ene żilde, manai respyyblike dotor tarilgiin xydelmerinyyd bolbol yngeregşe żileixihee nileed organizoovannoor yngergegdөө. Tynxenei, Zakaaminai aimaguud xadaa koolosto tariaanai tarilgiiji xydelmeriiin 8-10 ydernyydte dyyrgehen baina. Selengiin, Xonxoloin ba Baga-Kynaliiin MTS-uudai traaktorna paarknuud hainaar xydelmeriөө. Gebeş, byxiidөө respyyblike dotor traaktorna paark bolbol muugaar xydelmerilhen ba muugaar xydelmerilżeşji baina.

Gol xydelmerinyydei yjede, main 1-hee ijyyniiin 1 xyrter, respyyblike dotor ysloovno 15 xysetei traaktor xadaa yderbyri 7,2 gektaar eldyyrilxe noormotoi aad, 2,7 gektaar eldyyrilhen baina.

Tynxenei, Egetiin ba Itanciin MTS-uudai traaktornuud xadaa ydertөө oroidoo 2 gektaar eldyyrilhen ba Sagaan-Uhanai MTS-iin traaktornuud 1,2 gektaar xaxalhan baina.

Sagaan-Uhanai, Tynxenei, Selendyymiin, Xoriiin, Itanciin, Noovo-Briaanskiin ba Yşөөtein MTS-uudai traaktorna paarknuudai muugaar xydelmerilhenei şaltagaanь jyyb? Xamagai tyryyn, traaktornuudainь muugaar remoontlogdohon uşaraar tailbarilża bolxo. Tynxenei MTS-iin (direektorenь nyxer Macyyk) traaktorna paarkiinь 24 proceent, terenei toodo 2 gyseniiçne traaktornuudanь muu remoonttoi baihan deerehee tarilgiin xydelmeride xabaaduu-

I. BYRMIISTROV—BMASSR-ei NARKOMZEEMEI INŻENEER

▽ ▽

lagdaagyi baina. Çisaaniin MTS-iin 8 „STZ" traaktornuud remoontlogdoogyi ba 3 „ÇTZ" traaktornuud muugaar remoontlogdohon baigaa. Ede traaktornuudanь tarilgada xabaadaagyi şaxuu baihan ba mynөөşji xydelmerilengyi baina. Selendyymiin MTS-iin 2 „STZ" traaktornuud muugaar remoontlogdohon uşarhaa xydelmerilnegyi. Iimenyyd faaktnuud busadşji MTS-uudta baina.

Traaktornuudai muugaar xydelmerilhenei gol şaltagaanuudai negenь xadaa traaktorna brigaadanuudta azalai buruugaar organizovaalagdahan jabadal bolno. Olon MTS-uudta (Yşөөtein, Çisaaniin, Tynxenei, Xezengiin ba busad) yderei żuram ba xydelmeriiin reglaament ygei baina. Gadna, Yşөөtein MTS bolbol traktoriistnuudaar olon ba hynindөө gereltei baibaş, hynindөө xydelmerilnegyi ba priceepşçigyyd, uha ba goriuuça zөөgşedei sag yrgelziin ştaad ygei baina. Selendyymiin ba Çisaaniin MTS-uud bolbol tarilgiin ba paar xaxalalgiingaa plaanuudiiji traktoriistnuudtaa tanilsuulaagyi baina. Traaktornuudtaa polivoi staanuud deere zapraavka xedeg jym.

Traaktornuud xysed xereglegdenegyi. Mynөө boltor olon MTS-uud bolbol Selendyymiin MTS-iin uçastkoovo mexaanig nyxer Kovaleevskiiin meetodiiji yrgenөөr delgeryylnegyi. Toriiin MTS (direektorenь nyx. Balalaajev) bolbol „Staalinec SG—65" geże şine traaktortaa miil tabankoorpusna plyygiiji şagtagalna, bodoto deeree ene traaktorta gurban iime plyygyyd ba bornoinuudiiji şagtagalża bolxo jym; „STZ—NATI" traaktorta 8 koorpusna plyyg şagtagalża bolxo baibaş haanь, 5 koorpusna plyyg şirene. Myn Xerenei MTS-da iimel baina.

Sagaan-Uhanai, Selendyymiin ba Çisaaniin MTS-uudta traaktornuudanь hynindөө xydelmerilnegyi. Gexetei xamta, ede MTS-uudta xabaatai kolxoozuud bolbol traktoriistnuudiiji busad xydelmerinyydte xereglegdeg baixa jym. 1938-39 onuudta Sagaan-Uhanai MTS-iin dergedexi traktoriistnuudai kyyrsde 52 xynyyd huralsahan aad, oroidoo 20 xynyydenь xydelmerilne. Polivoi xydelmerinyydei yjede, olonxi MTS-uud bolbol traktoriistnuudaigaa kvalifikaaciiji deeşelyylxiin tula jamarşji xydelmeri jabuulnagyi. Basagad—traktoriistkanuudta anxaralai bagaar tabigdadag faaktiiji temdeglexe şuxala baina. Sagaan-Uhanai MTS-da 5 basagad traktoriistkanuud priceepşçigyydeer xydelmerilne. Yiledberiөөnь tahalduulangyi 500 basagad-traktoriistkanuudiiji beledxexe tuxai BLKSM-ei OK ba BMASSR-ei Narkomzeemei togtooliiji Xyrbiiin, Selengiin ba Tarbagatain MTS-uudhaa busad MTS-uud bejelyylnegyi.

MTS-uudai staarşa mexaaniguud bolbol traaktornuudai profilaktiiçeska remoontdo anxaralaa bagaar tabina. Yşөөtein, Sagaan-Uhanai MTS-uudta (staarşa mexaaniguudanь n. n. Jegoorov ba Typiikin) eliryylegdehen faaktnuud xadaa traaktornuudiiji xereglelgede vaarvarskaar, prestyypneer xandadag tuxainь xelene. Ede MTS-uudai traktoriistnuud bolbol traaktornuudaigaa vozduxooçistiiteln yydte tohiijinь 2-3 yder xydelmerilheneigөө hyylde helgedeg baina, agaarainь tryybkiin reziinedegdehen şlaangnuudanь dyrşehen ba tymernyydeer helgegdehen, tohonoinь fiilьtrnyyd regyliaarnaar ugaagdadaggyi, muuxai habatahaa traaktornuudtaa zapraavka xedeg baina. Ene uşarhaanь tus MTS-uudai traaktornuudai podşiipniguudanь sag yrgelże xailadag, porşnevoi gryyppenь bolzorhoo urid eleşedeg ba yderbyri şatuunna podşiipniguudanь podtiaazkada orodog baina.

Traktoriistnuudai dunda politiko-maassova xydelmeri ba socialiis sorevnovaaniiji organizovaalalga yrgenөөr delgeryylegdeegyi baina. Tynxenei, Xerenei, Çisaaniin, Sagaan-Uhanai ba Yşөөtein MTS-uudai traaktorna vagoonçiguud soo, negeşji gazeed ygei baixa jym. Brigaadanuud ba traktoriistnuudai xoorondo, apreeliiin exleer batalagdahan socialiis doogovornuud bolbol mynөө boltor şalgagdaagyi. Traaktorna brigaadanuudai brigadiirnuudtai xamta MTS-iin xydelmerişedei yiledberiiin-texniiçeske soveşçaaninuud regyliaarnaar boldoggyi baina. Traaktornuudai normaalьna xydelmeride haad uşaruuldag şaltaguud iime baina.

Zygөөr, manai respyyblike dotor MTS-uudai traaktornuudai xydelmeri xadaa haizaraxagyi, xarin ulam muudaża baina. Xerbee, dunda żişeegeer, main 1-hee 10 xyrter, ysloovno 15-xysetei traaktor byxen 3,3 gektaar eldyyrilhen baigaa haa, hyylei arban xonog soo (ijyyniiin 1-hee 10 xyrter) oroidoo 2,3 gektaar xaxalhan baina. Xerbee, yngeregşe żilde ysloovno 15-xysetei traaktor byxen ijyyniiin 1 xyrter 136 gektaar gazar eldyyrilhen baigaahaa, ene żilde 116 gektaar eldyyrilee.

Ede zaagdahan faaktnuud xadaa ton serьjoozno trevoogo gargana. Alduunuudaa zahaxiin ba traaktornuudai xydelmeriiiji haizaruulxiin tula byxii traaktornuudiiji ba busad xysenyydiiji byrin xeregl elge erigdene. Traaktorna brigaadanuudai xydelmeriiin yderei żuram, tedenei xydelelgiin marşruud baiguulxa şuxala ba traaktornuud byxeniiji syydkede 20 çaashaa dooşo bişede xereglexe, traaktorna brigaadanuudiiji priceepşçigyydei, uha ba goriuuça zөөgşedei sag yrgelziin sostaavaar ykomplektovaalxa, tedeniiji jaabaşji helgexegyi xeregtei; traaktornuud xadaa xydelmeriingөө gazarta, brozdaa soogoo goriuuça ba uha abxa johotoi; nege traaktorai xydelmeriiin raadius bolbol xojor kilomeetrhee deeşe baixa johogyi.

Urdanь traaktornuudta xydelmerilhen kvalificiirovanna traktoriistnuudai kaadrnuudiiji xereglexe; xydelmeriiin jabaża baixa yjede priceepşçigyydei dundahaa traktoriistnuudai şine kaadrnuudiiji urguulxa ba beledxexe xeregtei. Urdanь kyyrsnyydte huralsahan aad, mynөө kolxoozuudtaa gy, ali priceepşçigyydeer xydelmerilże baihan basagadiiji debżyylgede onso anxaralaa tabixa şuxala.

Politiko-maassova xydelmeri, socialiis sorevnovaani bolbol azalai discipliiniiji byxezyylgiin, azalai bytөөsiiji deeşelyylgiin ba traaktorna brigaadanuudai xydelmerişedei baira baidal ba amaraltiijinь haizaruulgiin bodoto zebsegenь bolxoor, organizovaalagdaxa johotoi.

Xydelmeriiinь yjede tyryy traktoriistnuudai, staxaanovcuudai oopeduudiiji şinzelelge, tereniiji byxii traktoriistnuud ba brigaadiin byxii xydelmerişedei dostojaani bolgozo, yrgenөөr delgeryylge bolbol MTS-iin xytelberilegşe byxenei ujalga myn. Nyxer Kovaleevskiiin meetodiiji yrgen dalaisataigaar xereglexe ba eneenei yndehe huuri deere traaktornuudai bytөөsiiji deeşelyylxe xeregtei.

Gansal iimenyyd ysloovnuudta, bidener bolbol Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelxe jabadaliiji xangaża şadaxabdi.

Харюусалгата редакторай орологшо Г. ДАШИЦЫРЕНОВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Пром. отд. 5-07.

БМАССР-эй НКМП-эй типографи. Уполномлент № 804